

© espaces mobilités

espaces
mobilités

KEYM

PROJET PLACE **KEYM** PLEIN PROJECT

WATERMAEL-BOITSFORT
WATERMAAL-BOSVOORDE

PLACE EUGÈNE KEYM PLEIN

HIER

Jusqu'en 1963, la place Keym se présentait comme un triangle fermé sur deux côtés par des maisons, et sur le troisième, par des potagers. L'ensemble avait un charme villageois incontestable. L'accès des véhicules et notamment des trams venant d'Ixelles, se faisait par la rue du Roitelet.

La première transformation eut lieu en 1963, avec la création de l'avenue de la Sauvagine et le prolongement de la rue Gratès qui occupait alors l'axe principal de ce qui deviendra la galerie commerçante en 1968-1969. Celle-ci sera d'ailleurs, en 1970, surélevée d'une terrasse et de l'actuel immeuble à sept étages.

La forme de la place Keym telle que nous la connaissons, date donc de cette époque ! En 1980, un aménagement en profondeur a été réalisé afin de moderniser les lieux. Il visait principalement à créer une identité urbaine entre les rues du Bien-Faire, Vander Elst, du Roitelet et l'avenue de la Sauvagine, et à fermer la place.

AUJOURD'HUI

La place Keym a bien vécu et mérite une rénovation en profondeur ! Afin d'améliorer la qualité de vie du quartier et de lui rendre son identité villageoise, la place fait peau neuve !

VANDAAG

Het Keymplein heeft een lang leven achter de rug en verdient een grondige renovatie! Om de levenskwaliteit in de wijk te verbeteren en de dorpse identiteit te herstellen, krijgt het plein een opknapbeurt!

place Keymplein - 1945

place Keymplein - 1979

GISTEREN

Tot in 1963 had het Keymplein de vorm van een driehoek die aan twee zijden omsloten werd door huizen en aan de derde door moestuinen. Het geheel had een onmiskenbare dorpse charme. De toegang voor voertuigen, en met name voor de trams uit Elsene, verliep via de Winterkoninkjestraat.

De eerste verandering vond plaats in 1963, met de aanleg van de Waterwildlaan en de verlenging van de Gratèsstraat, die toen de hoofdas vormde van wat in 1968-1969 de winkelgalerij werd. Deze laatste werd overigens in 1970 verhoogd met een terras en het huidige gebouw van zeven verdiepingen.

De vorm van het Keymplein zoals wij dat kennen, dateert dus van die tijd! In 1980 werd een grondige herinrichting doorgevoerd om het plein te moderniseren. Het belangrijkste doel was om een stedelijke identiteit te scheppen tussen de Bien-Fairestraat, de Vander Elststraat, de Winterkoninkjestraat en de Waterwildlaan, en het plein af te sluiten.

Accessibilité — Convivialité — Sécurité
 Activités commerciales, culturelles et sociales
 Vivre ensemble — Dynamisme — Mobilité douce
 Verdurisation — Rencontres — Terrasses

Toegankelijkheid — Gezelligheid — Veiligheid
 Commerciële, culturele en sociale activiteiten
 Samen leven — Dynamiek — Zachte mobiliteit
 Vergroening — Ontmoetingen — Terrassen

LE PROJET HET PROJECT

DEMAIN

La place Keym deviendra un espace public entièrement de plain-pied faisant la part belle aux piétons. Son nouveau visage la rendra plus attractive et accueillante. Afin de favoriser les rencontres et les échanges, un plus grand nombre de bancs seront disposés sur la place et un espace pour les enfants sera aménagé. La végétation ne sera pas en reste avec de nombreux arbres, des espaces verts, des surfaces engazonnées et une noue paysagère avec récupération d'eau de pluie.

MORGEN

Het Keymplein wordt een volledig gelijkvloerse openbare ruimte die voetgangers ruim bedeeft. De nieuwe look zal het plein aantrekkelijker en gezelliger maken. Om ontmoetingen en uitwisselingen te bevorderen, komen er meer bankjes op het plein en wordt er een ruimte voor kinderen ingericht. De vegetatie zal niet achterblijven, met veel bomen, groenstroken, grasoppervlakken en een aangelegde sloot met regenwateropvang.

■ Parking / Parking (25 places/plaatsen)

▨ Parking souterrain / Ondergrondse parking (100 places/plaatsen)

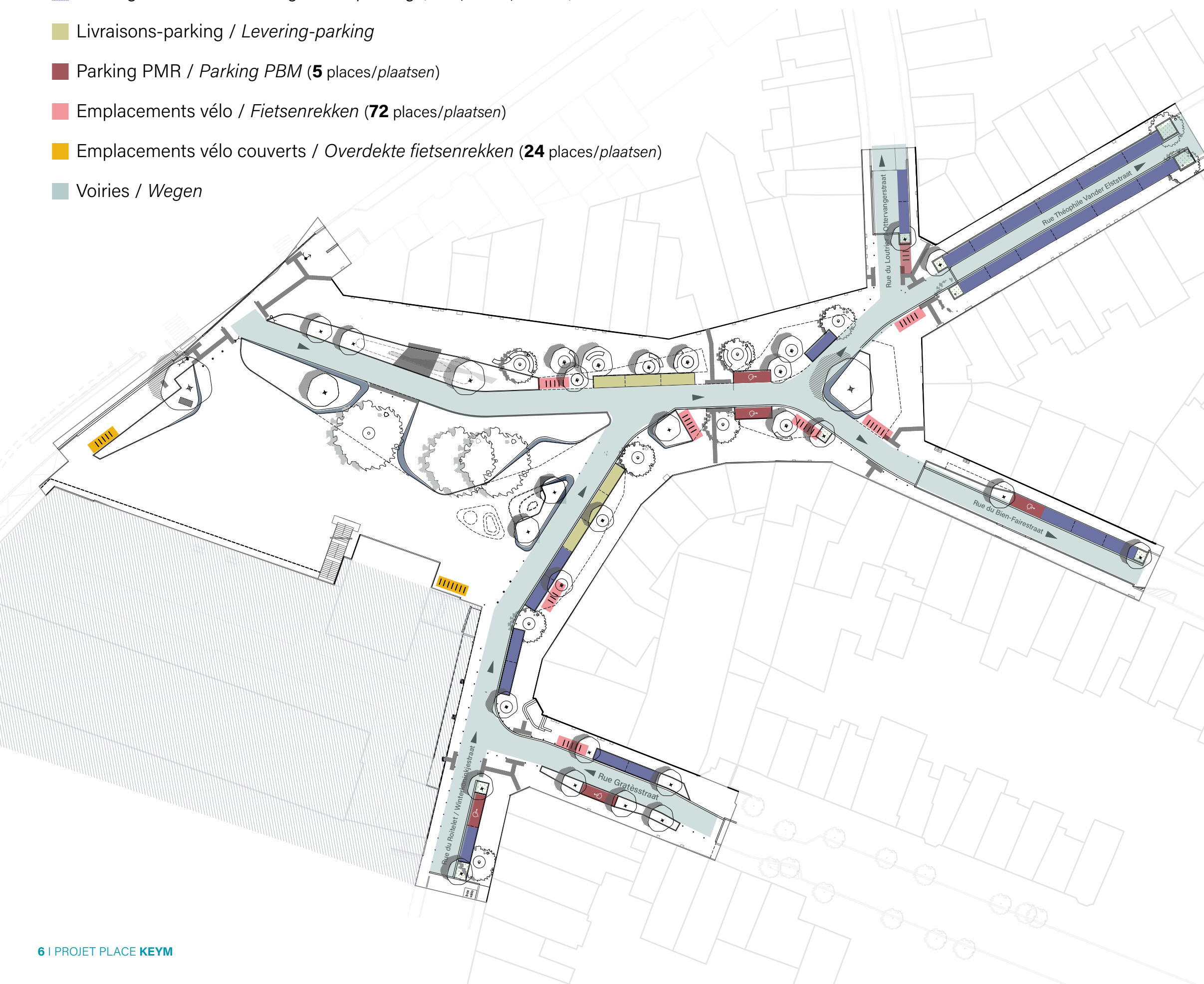
■ Livraisons-parking / Levering-parking

■ Parking PMR / Parking PBM (5 places/plaatsen)

■ Emplacements vélo / Fietsenrekken (72 places/plaatsen)

■ Emplacements vélo couverts / Overdekte fietsenrekken (24 places/plaatsen)

■ Voiries / Wegen

© espaces mobilités

MOBILITÉ

Les piétons auront la priorité et les personnes à mobilité réduite pourront se déplacer en toute sécurité. Quant aux véhicules motorisés, ils circuleront à une vitesse limitée à 20km/h. Le sol sera revêtu de nouveaux pavés en terre cuite, antidérapants.

MOBILITEIT

Voetgangers krijgen voorrang en personen met beperkte mobiliteit kunnen zich in alle veiligheid verplaatsen. Gemotoriseerde voertuigen zullen rijden met een snelheid van max. 20 km/u. De vloer wordt bedekt met nieuwe antislip keramische straatstenen.

LA PLACE KEYM EN DÉTAIL

HET KEYMPLEIN IN DETAIL

MATÉRIAUX

Les espaces minéralisés que sont les voiries et lieux de rencontre seront harmonisés par l'utilisation d'un seul matériau naturel et local : des pavés de terre cuite posés sur chant avec ou sans joints. Le projet prévoit aussi de récupérer des anciens matériaux en les intégrant de-ci de-là. Ainsi certains petits pavés en granit rose seront placés aléatoirement sur tout le périmètre, comme une trace du passé revisité, et certaines dalles de pierre bleue seront ajustées pour les filets d'eau. En souvenir des anciennes buttes, des surélévations accueillant des zones verdurisées se verront renforcées par des murets de pierres récupérées.

MATERIALEN

De gemineraliseerde ruimten die de wegen en ontmoetingsplaatsen zijn, worden geharmoniseerd door het gebruik van één enkel natuurlijk en lokaal materiaal: keramische straatstenen die op hun kant worden geplaatst, met of zonder voegen. Het project wil ook oude materialen hergebruiken door ze hier en daar te integreren. Enkele kleine roze graniëten straatstenen zullen her en der rond de omtrek worden geplaatst, als een spoor van het verleden dat weer in ere wordt hersteld, en enkele arduinen tegels zullen worden aangepast voor de waterpartijen. Ter herinnering aan de oude terpen zullen de verhoogde zones waar groen wordt geplant, worden versterkt door lage muurtjes van hergebruikte stenen.

VÉHICULES ET STATIONNEMENT

Pour que l'espace puisse accueillir tous les usagers, la vitesse sera limitée à 20km/h à l'instar des zones résidentielles où les piétons, PMR et cyclistes sont prioritaires. La place restera toutefois accessible aux voitures et autres véhicules motorisés, suivant les mêmes cheminements. Seule exception : le bas de la rue du Roitelet sera mise à sens unique et permettra un accès plus aisé et sécurisé au parking souterrain de 100 places. En surface, les places seront au nombre de 36. Parmi celles-ci, 5 seront réservées aux PMR et 6 seront des zones de livraison.

VOERTUIGEN EN PARKEREN

Om ervoor te zorgen dat de ruimte geschikt is voor alle gebruikers, zal de maximumsnelheid 20 km/u bedragen, zoals in woonwijken waar voetgangers, personen met beperkte mobiliteit en fietsers voorrang hebben. Het plein zal echter toegankelijk blijven voor auto's en andere gemotoriseerde voertuigen, via dezelfde wegen. De enige uitzondering: onderaan de Winterkoninkjestraat komt een eenrichtingsweg, waardoor de ondergrondse parkeergarage met 100 plaatsen gemakkelijker en veiliger bereikbaar wordt. Bovengronds zullen er 36 parkeerplaatsen zijn. Daarvan zullen er 5 voorbehouden zijn voor PBM's en 6 voor bezorging.

CHEMINEMENT PIÉTON ET PMR

Les piétons pourront déambuler sur toute la place. Les passages pour piétons ne seront pas marqués mais pour faciliter l'accessibilité aux personnes malvoyantes, des dalles podotactiles seront installées de part et d'autre des traversées en bordure de place et à proximité des arrêts de bus. En face de l'Espace Delvaux, des buttes en pavés de terre cuite et granit rose rappelleront les monticules de l'ancienne place et offriront aux enfants un espace ludique.

VOETGANGERS- EN PBM-PADEN

Voetgangers kunnen op het hele plein rondwandelen. Oversteekplaatsen voor voetgangers worden niet gemarkeerd, maar om de toegang voor slechtzienden te vergemakkelijken worden aan weerszijden van de oversteekplaatsen aan de rand van het plein en in de buurt van de bushaltes ribbelstroken aangebracht. Tegenover de Espace Delvaux zullen terpen van keramische straatstenen en roze graniet herinneren aan de terpen van het oude plein en een speelruimte vormen voor kinderen.

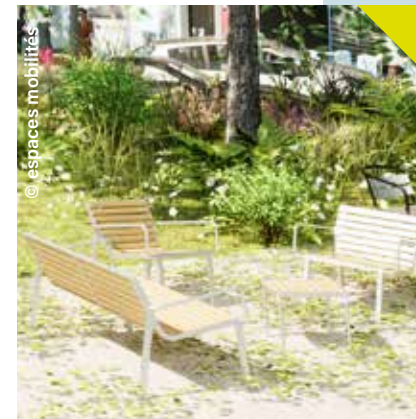
MOBILIER*

La place sera articulée en petits salons urbains pour permettre la détente, les rencontres et le repos. Les bancs et sièges individuels seront en acier peint et lamelles de bois massif pour les parties d'assise afin que la chaleur ou le froid ne s'y accumule. Une fontaine d'eau potable est prévue (près de l'espace ludique).

MEUBILAIR*

Het plein wordt ingericht met kleine stedelijke zitruimten voor ontspanning, ontmoetingen en rust. De banken en individuele stoelen zullen van geschilderd staal zijn met zitgedeelten van massief houten latten om te voorkomen dat er zich warmte of kou ophoopt. Er is een drinkwaterfontein gepland (dicht bij de speelruimte).

* Les visuels du mobilier sont mis à titre indicatif et d'ambiance. / De afbeeldingen van het meubilair zijn louter ter informatie.

VÉLOS

Les vélos, trottinettes et triporteurs ne sont pas oubliés. Des arceaux et abris couverts seront installés en grand nombre (96 places) à plusieurs endroits sur la place.

FIETSEN

Fietsen, steps en bakfietsen worden niet vergeten. Een groot aantal overdekte fietsenrekken en -stallingen (96 plaatsen) wordt op verschillende plaatsen op het plein geïnstalleerd.

POTELETS

Pour une meilleure sécurité entre les différents usagers de la place, des potelets seront placés à des endroits stratégiques afin de canaliser les véhicules sur les voies carrossables.

PAALTJES

Om de veiligheid tussen de verschillende gebruikers van het plein te verbeteren, worden op strategische punten paaltjes geplaatst om voertuigen naar de rijstroken te leiden.

POUBELLES

En matière de propreté publique, des poubelles, comme celles déjà installées sur le territoire communal, seront placées à divers endroits, et principalement au niveau des traversées piétonnes et des salons urbains.

VUILNISBAKKEN

Met het oog op de openbare netheid zullen op verschillende plaatsen vuilnisbakken worden geplaatst, zoals die reeds in de hele gemeente zijn geïnstalleerd, voornamelijk bij de oversteekplaatsen voor voetgangers en de stedelijke zitruimten.

ÉCLAIRAGE PUBLIC

À la tombée de la nuit, la place sera éclairée par de nouveaux lampadaires de 6,60m de haut. Leur mât disposera de plusieurs spots orientables et peu énergivores. De quoi renforcer la sécurité.

OPENBARE VERLICHTING

's Nachts zal het plein worden verlicht door nieuwe straatlantaarns van 6,60 m hoog. Hun masten zullen worden uitgerust met een aantal regelbare, energiezuinige spots. Kwestie van de veiligheid te versterken.

GESTION DE L'EAU

La verdurisation de la place Keym la rendra plus perméable. Lors des averses, les eaux de pluie arroseront directement les différents espaces verts et entreront dans la terre via les pavés sans joints. Située le long de la voie carrossable, une noue paysagère – surmontée d'une passerelle métallique – récoltera en partie les eaux de ruissellement.

WATERBEHEER

De vergroening van het Keymplein maakt het plein beter doorlaatbaar. Bij buien zal het regenwater de verschillende groenstroken rechtstreeks besproeien en via de straatstenen zonder voegen in de bodem terechtkomen. Langs de rijbaan zal een aangelegde sloot – waarover een metalen loopbrug wordt geplaatst – een deel van het afvloeiend water opvangen.

VÉGÉTATION

Par la création de nombreux espaces verts, la place Keym s'inscrit dans le prolongement écologique de la coulée verte du parc de la Héronnière. Un atout indéniable pour en faire un lieu villageois de rencontre, de loisir et de biodiversité, partagé entre pelouses, parterres de fleurs, massifs de plantes et arbres. Certains espaces surélevés créeront du volume et dynamiseront le paysage. 45 arbres, sur le périmètre de la place, contribueront à la qualité de l'environnement et apporteront ombre et fraîcheur en été.

VEGETATIE

Met de aanleg van talrijke groenstroken vormt het Keymplein een ecologische uitbreiding van de groene corridor van het park van het Reigersbos. Een onmiskenbare troef om er een dorpse ontmoetingsplaats van te maken, een plek voor ontspanning en biodiversiteit, met gazons, bloemperken, plantenbedden en bomen. Sommige verhoogde zones zullen volume creëren en het landschap dynamischer maken. 45 bomen rondom het plein zullen bijdragen tot de kwaliteit van de omgeving en voor schaduw en koelte zorgen in de zomer.

PROJET
PLACE
KEYM
PLEIN
PROJECT

© espaces mobilités

Éditeur responsable/Verantwoordelijke uitgever : Marie-Noëlle Stassart - Place A. Gilsonplein, 2 - 1170 WB - Ne pas jeter sur la voie publique. / Verboden op de openbare weg te gooien.

PLACE EUGÈNE KEYM EN SAVOIR PLUS SUR SON RÉAMÉNAGEMENT ET SES TRAVAUX

Consultez www.watermael-boitsfort.be/fr/keym

La page sera régulièrement mise à jour avec des informations sur l'avancement du chantier, les déviations, l'accessibilité des commerces...

Des questions spécifiques ?
Posez-les à keym@wb1170.brussels

EUGÈNE KEYMPLEIN MEER INFO OVER DE HERINRICHTING EN DE WERKEN

Bezoek www.watermaal-bosvoorde.be/nl/keym

De webpagina zal regelmatig worden bijgewerkt met informatie over de vooruitgang van de werken, verkeersomleidingen, toegankelijkheid van de winkels...

Specifieke vragen?
Stel ze op keym@wb1170.brussels

